

ETİK

Etik; doğruyla yanlışı, haklı ile haksızı, iyiyle kötüyü, adil ile adil olmayı ayırt etmek ve doğru, haklı ,iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

BİLİŞİM ETİĞİ

Elektronik ve network ortamında uyulması gereken kuralları tanımlayan normlar ve kodlar kısaca bilişim etiğini ifade eder. Bilişim Etiği, bilişim alanında uyulması gereken yazılı ve yazılı olmayan kurallardır.

Computer Ethics Institute (Bilgisayar Etik Enstitüsü) tarafından geliştirilen ve bilgisayar kullanım etik ilkelerinin temelini oluşturan 10 ilke:

- 1- Bilgisayarı başka insanlara zarar vermek için kullanmayacaksın.
- 2- Başka insanların bilgisayar çalışmalarına karışmayacaksın.
- 3- Başka insanların dosyalarına burnunu sokmayacaksın.
- 4- Bilgisayarı hırsızlık yapmak için kullanmayacaksın.
- 5- Bilgisayarı yalan bilgiyi yaymak için kullanmayacaksın.
- 6- Bedelini ödemediğin yazılımı kopyalamayacak ya da kullanmayacaksın.
- 7- Başka insanların bilgisayar kaynaklarını izin almadan kullanmayacaksın.
- 8- Başka insanların entelektüel bilgilerini kendine mal etmeyeceksin.
- 9- Yazdığın programın sosyal hayata etkilerini dikkate alacaksın.
- 10- Bilgisayara saygı duyacak, hakkında bahsedilecek şeyler için kullanacaksın.

TELİF HAKKI

Telif hakkı, herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir. Kısaca, orijinal bir yaratının kopyalanmasına veya kullanılmasına izin verme hakkıdır.Telif hakkı, genellikle belirli bir süre için geçerlidir. Sembolü çember içinde bir "C" harfidir, © harfi üzerinde bulunduğu yaratının telif haklarının korunduğunu belirtir ve İngilizce "copyright" kelimesini ifade eder.

BİLİŞİM SUÇU

Teknolojinin yardımıyla genellikle sanal bir ortamda kişi veya kurumlara maddi veya manevi zarar vermektir.5651 sayılı kanunla "5651 sayılı kanun, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanundur"

Bilişim Teknolojileri (BT) Nedir?

Bilişim Teknolojileri, bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır.

Bilgi Teknolojilerinin Amaçları

- Bilgiye kolay ulaşmayı sağlamak
- Maliyeti azaltmak
- Hayatımızı kolaylaştırmak
- Hızlı haberleşmeyi sağlamak

B.T KULLANIM ALANLARI

Sağlık

Eğitim

Günlük Yaşam

Mühendislik

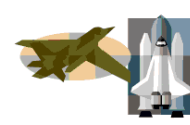
İletişim

Sahne Sanatları
Sinema, Tiyatro

Üretim Sanayi

Uçak ve Uzay Sanayi

Ticaret & Bankacılık

DİJİTAL VATANDAŞ

Dijital vatandaş teknolojiyi kullanırken, ahlaki davranan, teknolojiyi kötüye kullanmayan, dijital dünyada iletişim kurarken ve işbirliği yaparken doğru öneren insanlardır.

KLASİK DEVLET	e-DEVLET
Pasif Vatandaş	Aktif Vatandaş
Kağıt-temelli İletişim	Elektronik İletişim
Dikey/Hiyerarşik Yapılanma	Yatay/Koordineli Ağ Yapılanması
Yönetimin Veri Yüklemesi	Vatandaşın Veri Yüklemesi
Eleman Yanıtı	Otomatik Sesli Posta, Çağrı Merkezi vb.
Eleman Yardımı	Kendi kendine Yardım
Nakit Akışı / Çek	Elektronik Fon Transferi (EFT)
Tektip Hizmet	Kişiselleştirilmiş/Farklılaştırılmış Hizmet
Bölümlenmiş / Kesintili Hizmet	Bütünsel / Sürekli / Tek-duraklı Hizmet
Yüksek İşlem Maliyetleri	Düşük İşlem Maliyetleri
Tek Yönlü İletişim	Etkileşim
Kapalı Devlet	Şeffaf Devlet
Kurum bazlı hizmet	Süreç bazlı hizmet

ERGONOMİ

Ergonomi fiziksel çevrenin insana uyumlaştırılması sürecidir. Ergonomi, birçok bilimsel disiplinin ortak çalışma alanı olan (Başta mühendislik, mimarlık, tıp, fizyoloji, anatomi, psikoloji, sosyoloji olmak üzere) bir yaklaşımlar bütünüdür.

KELİME İŞLEMÇİ ETKİNLİĞİMİZ

KULLANILACAK PROGRAM: MICROSOFT OFFİCE WORD 2007

- İnternette bulduğumuz görsel öğeleri kullanmak.

www.google.com adresinden, görseller bölümüne giriyoruz. Aramak istediğimiz konuyu yazıyor ve gelen sayfalara tıklıyoruz. Resim ekrana geldiğinde sağ tuş-resmi farklı kaydet ile bilgisayarımıza kaydediyoruz.

- Sayfa arka planı, sayfa kenarlığı özelliklerini kullanmak.

Office 2007 Word programında Sayfa Düzeni sekmesinden , sayfa kenarlığı ve sayfa arka plan renklerini düzenleyebiliriz.

BİLGİSAYAR SİSTEMİ KAÇA AYRILIR?

DONANIM VE YAZILIMOLMAK ÜZERE İKİYE AYRILIR.

DONANIM NE DEMEKTİR?

Bilgisayarın elle tutulan, gözle görülen fiziksel elektronik parçalarıdır.

Örnek; klavye, fare, ekran, kasa, hoparlör, kulaklık, yazıcı...

YAZILIM NE DEMEKTİR?

Bilgisayarın kullanımına olanak sağlayan her türlü program ve uygulamalardır.

Örnek; Resim yapma programı, yazı yazma programı, slayt hazırlama programı, müzik dinleme programı, internet explorer, bilgisayar oyunları...

Yazılım (diğer tanım) : Bilgisayarı fonksiyonel hale getiren, fiziksel yapısı dışında kalan her şeye yazılım adı verilir. Yazılımlar kullanım haklarına göre 4'e ayrılırlar

- ✓ **Lisanslı Yazılım**
- ✓ **Ücretsiz Yazılım (Freeware)**
- ✓ **Demo Yazılım**
- ✓ **Paylaşılan Yazılım (Shareware)**

- ✓ **Lisanslı Yazılımlar** : Kullanım haklarını satın almış ya da bu hususta bir sözleşme imzalamış bir kişi ya da bir grup tarafından kullanılabilen yazılımdır
- ✓ **Ücretsiz Yazılımlar** : İnternet üzerinden, bilgisayar dergisi CD'lerinden ya da kullanıcı grupları aracılığı ile dağıtılan ve hiçbir ücret talep etmeyen yazılımdır.
- ✓ **Demo Yazılımlar** : Tanıtım programı. Geliştirme ya da pazarlama aşamasındaki bir programın yeteneklerini gösteren kısıtlı sürüm
- ✓ **Paylaşılan Yazılımlar** : Bilgi hizmet sunucuları tarafından kullanıcılara ücretsiz olarak ya da çok küçük bir abonelik ücreti ile dağıtılan ve deneme mahiyetinde olan yazılım. Bu yazılımların genellikle 15-30 gün gibi bir kullanım süresi bulunmaktadır.

İŞLETİM SİSTEMİ NEDİR?

- Bilgisayarda çalışan, bilgisayar donanım kaynaklarını yöneten ve çeşitli uygulama yazılımları için yaygın servisleri sağlayan bir yazılımlar bütünüdür.

İşletim Sisteminin Görevleri

- Merkezi işlem birimini ayrı işlere yönlendirmek ve yönetmek.
- Ana belleği yönetmek.
- Harici kayıt cihazlarını yönetmek.
- Giriş/çıkışları kontrol etmek.
- Bilgisayar sisteminin güvenliği ve kontrolünü sağlamak.
- Dosya yönetimini sağlamak.

İşletim Sistemi Nerelerde Kullanılır?

- İşletim sistemleri bilgisayar, tablet, video oyun konsolları, cep telefonları, web sunucularında, arabalarda, beyaz eşyalarda hatta kol saatlerinin içinde bile yüklü olabilir.

Masaüstü İşletim Sistemleri

- Günümüz kişisel bilgisayarında çoğunlukla Windows, MacOS veya Linux işletim sistemleri kullanılır.

Windows İşletim Sistemi

Microsoft tarafından piyasaya sürülmüş olup en çok kullanılan işletim sistemidir. Windows XP, 7 ve 8 halen kullanılmakta olan sürümleridir.

MacOS İşletim Sistemi

Apple şirketine ait işletim sistemidir.

Linux İşletim Sistemi

Linux ücretsiz ve açık kaynak kodlu bir işletim sistemidir.

Mobil İşletim Sistemleri

- Cep telefonu ve tabletlerde ise Android, iOS ve Windows işletim sistemleri yaygın olarak kullanılır.

Android İşletim Sistemi

- Bugün birçok tablet, akıllı telefon ve hatta kol saatlerinde kullanılan Google'a ait işletim sistemidir.

iOS İşletim Sistemi

- Apple'ın kendi ürettiği tablet ve telefonlar için çıkardığı işletim sistemidir.

Windows Mobil İşletim Sistemi

- Microsoft'un akıllı telefonlar ve tabletler için ürettiği işletim sistemidir.

Hangi İşletim Sistemi?

- İşletim sistemi seçerken bilgisayarın teknik özellikleri, yükleyeceğimiz yazılımlar, fiyat, kullanım kolaylığı gibi etmenlere dikkat etmeliyiz.
- Çok eski bir bilgisayara yeni bir işletim sistemi, ya da yeni bir bilgisayara eski bir işletim sistemi yüklersek bilgisayarımızdan alacağımız verim düşebilir.

DOSYA UZANTILARI

Tüm dosyalar uzantılara sahiptir. Bilgisayarda Kaydettiğimiz Belgeler İsimler Ve Uzantılardan Oluşur:Ad.Uzanti

Sık kullanılan Dosya Türleri:

- Docx Word - Metin
- Avi Media Player – Video
- Pptx Powerpoint– Sunu
- Mp3 Media Player - Müzik
- Gif Paint, Photoshop – Hareketli resim
- Rar/zip Winrar, Winzip – Sıkıştırılmış dosyalar
- Xlsx Excel – hesaplama tablosu
- Mpeg Media Player – video
- Divx Media Player, PowerDVD - Video
- Bmp Paint, Photoshop – Resim
- Pdf Adobe Acrobat – pdf

- Html İnternet Explorer, Firefox – İnternet
- Wav Media Player - müzik
- Jpeg/jpg Paint, Photoshop – resim
- Exe- Uygulama -program kurulum dosyası

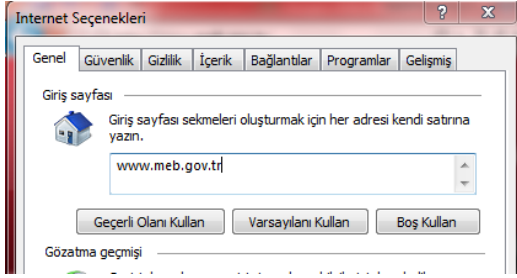
İnternet Tarayıcı(Browser)

İnternet Tarayıcı, Web sayfalarını konumlandırmak ve göstermek için kullanılan programlardır.

Giriş Sayfasının www.meb.gov.tr olarak ayarlanması.

(Ayarlar → İnternet Seçenekleri → Genel → Giriş Sayfası)

- **www** : World Wide Web (Geniş Dünya Ağı) internet adreslerinde genellikle kullanılan bir bölümdür.
- **Alan Adı** : Sitenin adıdır. Kişiye, kuruma veya özel kuruluşa ait olabilir.
- **Site Uzantısı** : Sitenin türünü belli eder.
- **Ülke Kodu** : Sitenin ait olduğu kodu gösterir. Her sitede ülke kodu olmayabilir.

SİTE UZANTILARI

- Gov-resmi kurumlar
- Com- ticari kuruluşlar
- K12- eğitim kurumları
- Org- dernek ve organizasyonlar
- Edu- üniversiteler

E-Posta Güvenliği

E-Posta güvenliğini sağlamak için öneriler;

1. Farklı işler için farklı e-posta kullanın. Banka için ayrı, iş için ayrı gibi
2. Bankalar asla sizden e-posta ile bilgi istemez böyle postalara itibar etmeyin.
3. Spam'a (Gereksiz) düşen postaların içeriğine çok eminseniz bakın.

4. Anti-Virüs yazılımı kullanınız. E-Posta ile gelen dokümanları virüs testinden geçiriniz.
5. Şifrenizi unutma durumuna karşı asla herkes tarafından bilinen kişisel bilgilerinizi kullanmayınız.
6. E-posta adreslerinizi güvenlik açığı oluşturabilecek ortamlarda paylaşmayınız.

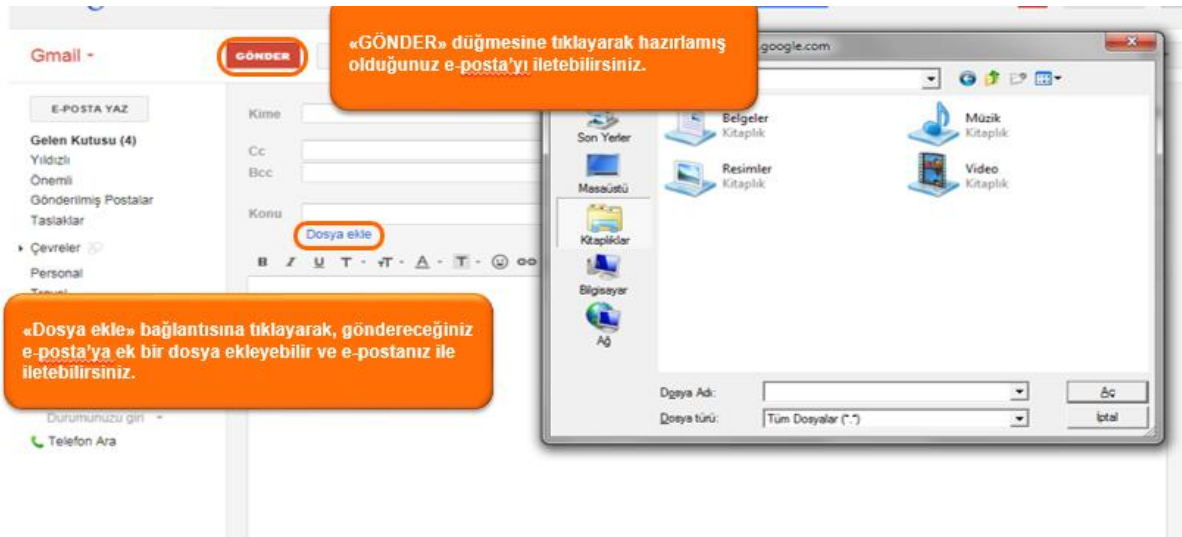
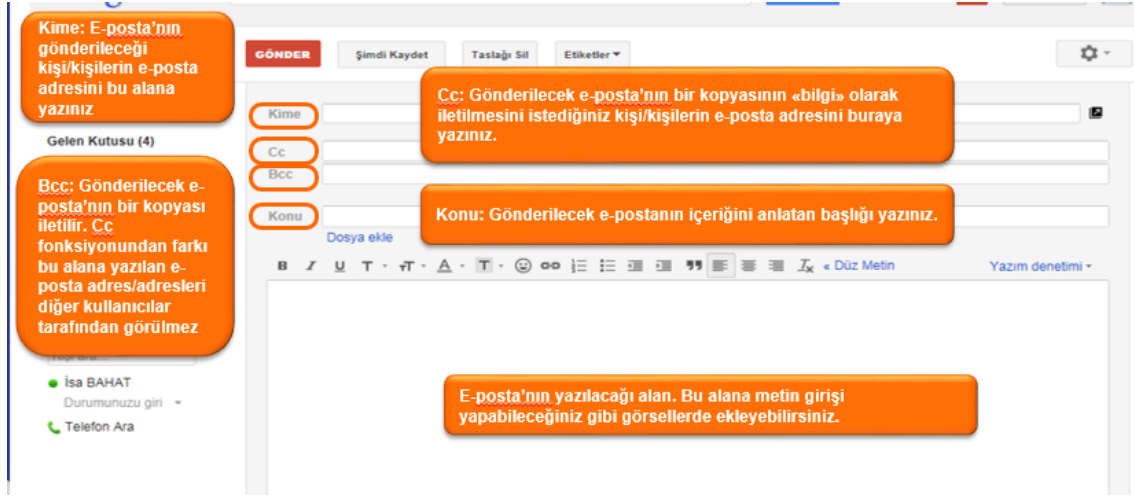
MOVİE MAKER

- ❖ Başlat- tüm programlar menüsünden Windows Movie Maker programına ulaşabiliriz. Program yüklü değilse , okulumuzun web sitesi [:http://www.batikentortaokulu.meb.k12.tr/](http://www.batikentortaokulu.meb.k12.tr/) adresinden dosyalar- bty dersleri bölümünden programı indiriyoruz ve kuruyoruz.
- ❖ Programı açtığımızda programın sol tarafında film görevleri menüsü yer almalıdır. Bu menüyü göremiyorsak, yukarıdaki görünüm menüsünden "görev bölmesi" yazısına tıklamalıyız.
- ❖ Öncelikle kullanacağımız resimleri sağ tuş- resmi farklı kaydet yoluyla bilgisayarımıza kaydetmeliyiz. Resim al tuşuyla resimleri programa alıyoruz. Zaman şeridine resimleri alıp, video geçişlerini görüntüle menüsünden resimlere geçiş efekti veriyoruz (sağ tuş-zaman şeridine ekle).
- ❖ Yazı veya jenerik ekleme: Sol menüden filmi düzenle -Yazı veya jenerik ekleme menülerine tıklayarak hazırlamış olduğumuz filme başlık ekleyebiliriz. Bu menülerden yazı animasyonunu değiştir, metnin yazı tipini ve rengini değiştir özelliklerini kullanabiliriz.
- ❖ Hazırlamış olduğumuz proje dosyasını kaydetmek için; Dosya- Projeyi kaydet yolunu izlemeliyiz. Unutmamalıyız ki proje dosyası sadece movie maker programı ile çalışır, video dosyasından farklıdır.
- ❖ Hazırladığımız projeyi bir video formatında kaydetmen istersek, dosya menüsü, film dosyasını kaydet yolunu izlemeliyiz. Program bu yolla dosyamızı. wmv formatında kaydeder, wmv bir video türü olduğundan media player, vlc, winamp vb. programlarla açılabilir.
- ❖ Movie maker programıyla ayrıca daha önceden hazırlanmış videoları birleştirebilir, açıklamalar ekleyebiliriz. Bunun için yine sol menüden "video al" botununa tıklamalı, aldığımız videoları zaman şeridine sürüklemeliyiz.

E-POSTA

www.gmail.com adresinden hesap oluştur bölümüne tıklıyoruz. Ekranaya gelen formda gerekli kısımları doldurduktan sonra, sonraki adım butonuna tıklıyoruz. Son olarak Gmail ile devam et butonuna tıklayarak e-postamızı kullanmaya başlıyoruz.

e-Posta yazma

GOOGLE DRİVE:

Google'ın bir uygulaması olan Google Drive dosyalarımızı saklayabileceğimiz, arkadaşlarımızla paylaşabileceğimiz ve işbirlikli çalışabileceğimiz bir ortamdır. Google Drive Kullanımını anlatan videoların linkleri okulumuz web sitesi: www.batikentortaokulu.meb.k12.tr adresinde dosyalar- bty dersleri bölümünde yer almaktadır. Veya www.batikent.k12.tr adresinden bty dersnotları bölümünde indirebilirsiniz.

WINDOWS MOVIE MAKER İLE VIDEO HAZIRLIYORUZ

- ❖ Başlat- tüm programlar menüsünden Windows Movie Maker programına ulaşabiliriz. Program yüklü değilse, okulumuzun web sitesi [:http://www.batikentortaokulu.meb.k12.tr/a](http://www.batikentortaokulu.meb.k12.tr/a) dresinden dosyalar- bty dersleri bölümünden programı indiriyoruz ve kuruyoruz.
- ❖ Programı açtığımızda programın sol tarafında film görevleri menüsü yer almalıdır. Bu menüyü göremiyorsak, yukarıdaki görünüm menüsünden “görev bölmesi” yazısına tıklamalıyız.
- ❖ Öncelikle kullanacağımız resimleri sağ tuş-resmi farklı kaydet yoluyla bilgisayarımıza kaydetmeliyiz. Resim al tuşuyla resimleri programa alıyoruz. Zaman şeridine resimleri alıp, video geçişlerini görüntüle menüsünden resimlere geçiş efekti veriyoruz (sağ tuş-zaman şeridine ekle).
- ❖ Yazı veya jenerik ekleme: Sol menüden filmi düzenle -Yazı veya jenerik ekleme menülerine tıklayarak hazırlamış olduğumuz filme başlık ekleyebiliriz. Bu menülerden yazı animasyonunu değiştir, metnin yazı tipini ve rengini değiştir özelliklerini kullanabiliriz.
- ❖ Hazırlamış olduğumuz proje dosyasını kaydetmek için; Dosya- Projeyi kaydet yolunu izlemeliyiz. Unutmamalıyız ki proje dosyası sadece moviemaker programı ile çalışır, video dosyasından farklıdır.
- ❖ Hazırladığımız projeyi bir video formatında kaydetmek istersek, dosya, film dosyasını kaydet yolunu izlemeliyiz. Program bu yolla dosyamızı.wmv formatında kaydeder, wmv bir video türü olduğundan mediaplayer, vlc, winamp vb. programlarla açılabilir.
- ❖ Movie maker programıyla ayrıca daha önceden hazırlanmış videoları birleştirebilir, açıklamalar ekleyebiliriz. Bunun için yine sol menüden “video al” botununa tıklamalı, aldığımız videoları zaman şeridine sürüklemeliyiz.